

Kartuizers in Olland

Poosplaatsen

Het woord 'poosplaats' werd geïntroduceerd door beeldend kunstenaar en dichter Pien Storm van Leeuwen. In het woord klinken 'verpozen' en 'poëzie' door. Het concept 'poosplaatsen' verbindt het landschap met de manier waarop mensen zich tot dat landschap verhouden. Het nodigt uit stil te staan bij betekenis.

Op zorgvuldig gekozen locaties worden hardstenen poëziebanken of dichtstenen geplaatst, met daarin gedichten gebeiteld, die met de plek een directe relatie hebben.

Foto 1

Zwart granieten poëziebank met gegraveerde tekst. Ontwerp Pien Storm van Leeuwen.

Inmiddels zijn twee projecten gerealiseerd:

- *Poosplaatsen in grensgebied*, waarbij op 27 plekken in het gebied ten zuiden van Tilburg en Breda stenen banken, kubussen en zwerfkeien, voorzien van een gedicht, in het landschap zijn geplaatst.
- *De Mark en de stad Breda*, poosplaatsen langs het water, waarbij op 10 plekken langs de rivier de Mark gedichten versteend te velde werden gelegd.

In totaal 26 Brabantse dichters schreven de poëzie voor beide projecten.

Pien Storm van Leeuwen verdiepte zich in historie en geologie en zocht de plekken, die in onderlinge samenhang een beeld van het gebied schetsen. Ze zocht dichters met wie ze haar bevindingen deelde en aan wie ze opdracht gaf een gedicht bij de desbetreffende poosplaats te schrijven. Ze ontwierp banken en zitstenen, zocht zwerfkeien, die geschikt waren voor het ingraven van teksten.

Nietsvermoedende voorbijgangers en recreanten treffen nu tijdens hun wandelingen en fietstochten opeens mooie gedichten aan, die aanzetten tot bezinning, reflectie en waardering. Met poosplaatsen beoogt de kunstenaar een intensievere ervaring van de omgeving door middel van poëzie.

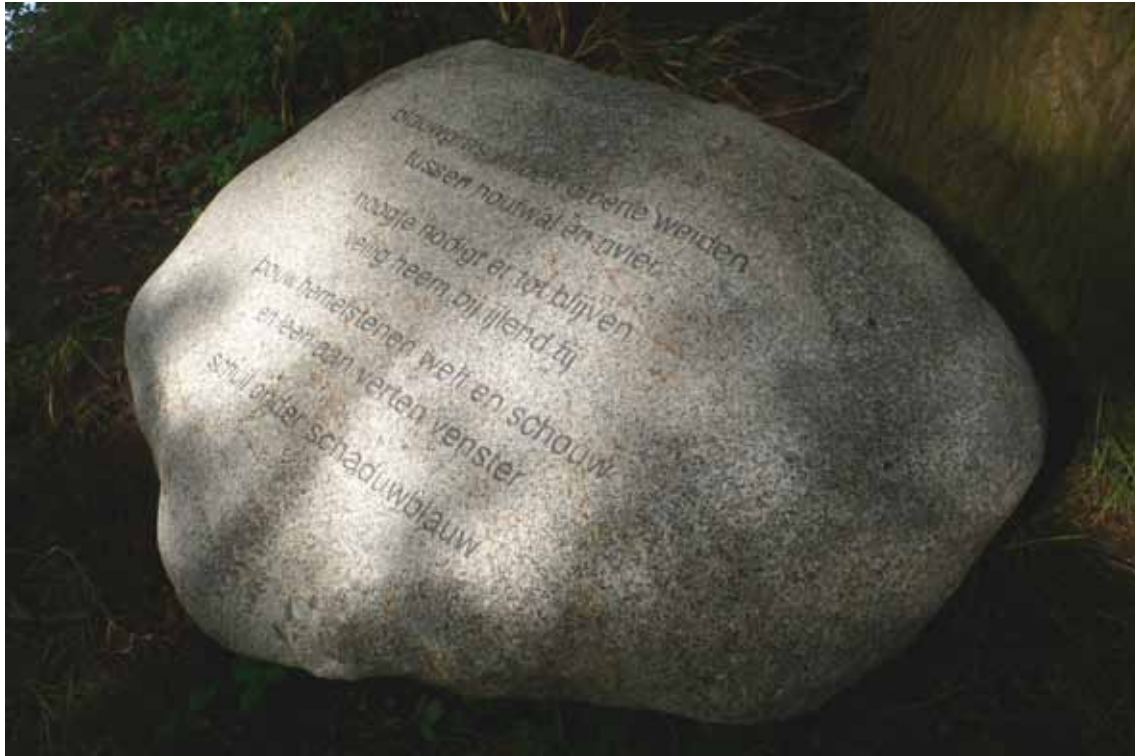

Foto 2

Dichsteen: granieten gletsjerkei met ingekapte tekst. Ontwerp Pien Storm van Leeuwen.

Gelijktijdig met de afronding van het eerste project in juni 2004, verscheen de bundel 'Poosplaatsen', waarvan inmiddels een tweede druk is verschenen en waarvan in het totaal zo'n 4000 exemplaren werden verkocht.

Begin 2009 bij de afronding van het tweede project, 'De Mark en de stad Breda', verscheen een cassette met poëziekaarten.

Voor zowel het boekje als de poëziekaarten schreef Pien Storm van Leeuwen bij elke plek een inleidende tekst die poosplaats en poëzie in een context plaatsen. Hierbij is er veel aandacht voor landschapshistorie en cultureel erfgoed.

Beide projecten werden enthousiast ontvangen. Meer dan 70 maal werd er in de pers over geschreven o.a. op de kunstpagina van de NRC. Ook radio en televisie besteedden aandacht aan de projecten.

Eind 2011 zal het project poosplaatsen langs de Dommel worden afgerond, waarbij een twaalfstal poosplaatsen langs de Dommel tussen 's-Hertogenbosch en Sint-Michielsgestel gerealiseerd zullen zijn.

Daarnaast zijn er een aantal poosplaatsen met teksten van haar hand tot stand gekomen in opdracht van gemeentes, zoals het Joods monument in het Wilhelminapark in Breda.

In totaal liggen inmiddels in Brabant meer dan 50 gedichten versteend te velde.

Zowel een poosplaatsenproject in Gilze, als in de provincie Antwerpen zijn in voorbereiding.

Poosplaatsen bij Olland

Verschillende voorstellen waaruit een keuze gemaakt kan worden

Voorstel 1 Dichtsteen bij 'Den Bult'

Een granieten zwerfkei langs de Karthuizerweg met daarin dichtregels gegraveerd geïnspireerd door wat de Kartuizers kenmerkte en bezielde, die op 'Den Bult' in 1466 aan de Dommel een klein houten klooster bouwden. Vanaf deze dichtsteen op de hoek waar het zandpad langs 'Den Bult' uitkomt op het fietspad, heeft men uitzicht op de plek waar het klooster gestaan moet hebben.

Materiaal

De zwerfkei van grijs graniet vergt weinig onderhoud en is uitermate duurzaam, orde van levensduur bedraagt honderden jaren. Eén maal per jaar reinigen met een borstel en water is meestal voldoende.

De met de hand ingebeitelde letters krijgen drie lagen verf ingeschilderd om te contrasteren en voldoende leesbaar te zijn. Na verloop van ± 7 jaar moet de verf in de letters, afhankelijk van de mate van beschadiging en verwerking, enigszins bijgewerkt worden.

Begroting kosten

	€ (ex btw)
• granieten zwerfkei, geschikt voor het inbeitelen van een tekst	450
• vormgeving en pasklaar maken tekst	100
• met de hand inbeitelen van de letters (afhankelijk van het aantal letters)	± 500
• met de hand drie lagen contrast aanbrengen in de letters	± 200
• honorarium dichter	150
• organisatie, begeleiding werkzaamheden en reiskosten	150
• plaatsing (manuren + transport + fundering)	± 500
• onvoorzien	50
totaal ex btw	± 2100

Voorstel 2 Arduinen zitbank bij 'Den Bult'

Een poëziebank van arduin langs de Karthuizerweg met daarin dichtregels gegraveerd geïnspireerd door wat de Kartuizers kenmerkte en bezielde, die op 'Den Bult' in 1466 aan de Dommel een klein houten klooster bouwden. Vanaf deze bank op de hoek waar het zandpad langs 'Den Bult' uitkomt op het fietspad, heeft men uitzicht op de plek waar het klooster gestaan moet hebben.

Materiaal

De arduinen bank dient enkele malen per jaar met water en borstel gereinigd te worden. Na verloop van een zevental jaren moet met verf het contrasteren van de letters worden bijgewerkt.

Arduin is weliswaar minder hard als graniet, maar wordt niettemin beschouwd als hardsteen en is eveneens duurzaam.

In de zomerperiode dient het gras rond de bank met zekere regelmaat te worden gemaaid. Het is aanbevelenswaardig de plek waar de bank wordt geplaatst te verschrallen door deze diep af te plaggen en te bedekken met een laag zand, zodat begroeiing bescheiden blijft en de plek onderhoudsarm wordt.

Begroting kosten

	€ (ex btw)
• arduinen zitbank van 200 cm bij 55 cm, 40 cm hoog	1600
• vormgeving en pasklaar maken tekst	100
• machinaal graveren van de letters en contrast aanbrengen	± 500
• honorarium dichter	150
• organisatie, begeleiding werkzaamheden en reiskosten	150
• plaatsing (manuren steenhouders + transport + fundering)	±500
• onvoorzien	50
totaal ex btw	±3050

Voorstel 3 Granieten poëziebank bij 'Den Bult'

Een poëziebank van zwart graniet langs de Karthuizerweg met daarin dichtregels gegraveerd geïnspireerd door wat de Kartuiers kenmerkte en bezielde, die op 'Den Bult' in 1466 aan de Dommel een klein houten klooster bouwden.

Vanaf deze bank op de hoek waar het zandpad langs 'Den Bult' uitkomt op het fietspad, heeft men uitzicht op de plek waar het klooster gestaan moet hebben.

Aan weerszijden van de tekst zou het Kartuizerlogo van Huub Thorissen in het graniet gegraveerd kunnen worden, indien deze kunstenaar bereid is om zijn logo hiertoe beschikbaar te stellen.

Materialiaal

In zwart graniet krijgen letters en graveren een natuurlijk contrast, zodat accentueren met verf niet noodzakelijk is.

Onderhoud bestaat uit het af en toe afnemen van de bank met water.

Graniet is uiterst duurzaam.

Het is aanbevelenswaardig de plek waar de bank wordt geplaatst te verschrallen door deze diep af te plaggen en te bedekken met een laag zand, zodat begroeiing bescheiden blijft en de plek onderhoudsarm wordt.

Begroting kosten

	€ (ex btw)
• zwart granieten poëziebank van 200 bij 55 cm, 40 cm hoog	2000
• vormgeving bank en pasklaar maken tekst en Kartuizerlogo's	150
• graveren van tekst en logo's in graniet	±600
• honorarium dichter	150
• organisatie, begeleiding werkzaamheden en reiskosten	150
• plaatsing (manuren steenhouders + transport + fundering)	±500
• onvoorzien	50
totaal ex btw	±3600

Voorstel 4 Granieten zitbank plus dichtsteen bij 'Den Bult'

Een zitbank van zwart graniet met daarin aan weerskanten het Kartuizerlogo van Huub Thorissen gegraveerd, indien de kunstenaar dat ter beschikking stelt. Aan de overzijde van het zandpad een dichtsteen van grijs graniet met daarop dichtregels geïnspireerd door wat de Kartuizers kenmerkte en bezielde.

De bank biedt passanten/bezoekers de mogelijkheid een wijle tussen de Kartuizers te verpozen. Vanaf de bank kijkt men op de tekst van de dichtsteen met daar achter 'Den Bult', waar het klooster heeft gestaan.

Materiaal

In zwart graniet krijgt de graving een natuurlijk contrast, zodat accentueren met verf niet noodzakelijk is.

Onderhoud bestaat uit het af en toe afnemen van de bank en zwerfkei met borstel en water.

Na verloop van ± 7 jaar moet de verf in de letters van de grijs granieten dichtsteen, afhankelijk van de mate van beschadiging en verwerking, enigszins bijgewerkt worden.

Graniet is uiterst duurzaam.

Het is aanbevelenswaardig de plek waar de bank wordt geplaatst te verschrallen door deze diep af te plaggen en te bedekken met een laag zand, zodat begroeiing bescheiden blijft en de plek onderhoudsarm wordt.

Begroting kosten

	€ (ex btw)
• zwart granieten zitbank van 200 bij 55 cm, 40 cm hoog	2000
• vormgeving bank en pasklaar maken tekst en Kartuizerlogo's	150
• graveren logo's in graniet	±400
• dichtsteen van grijs graniet	450
• met de hand inbeitelen letters	±500
• met de hand aanbrengen van drie lagen contrast in de letters	±200
• honorarium dichter	150
• organisatie, begeleiding werkzaamheden en reiskosten	150
• plaatsing (manuren steenhouders + transport + fundering)	±600
• onvoorzien	50
totaal ex btw	±4650

Foto 3

Uitzicht op de plek waar het houten Kartuizerklooster heeft gestaan

Foto 4

Locatie voor de poosplaats met zich oriënterende bezoekers

Voorlopige tekstvoorstellen van Pien Storm van Leeuwen voor dichtsteen of poëziebank bij
'Den Bult'

(1)

zwijgzaam nabij vloeit tijdloos de stroom
hier kluisden Kartuizers een wijle
in sobere stilte en innig bezinnen

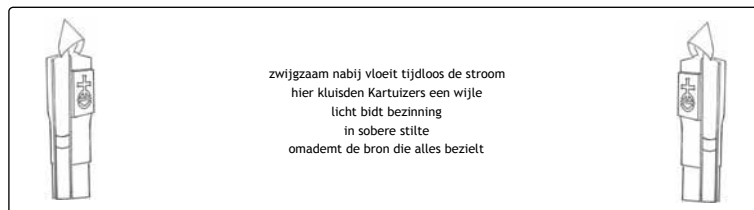
hun zoektocht in
bede na bede beleden
omademt het licht

(2)

zwijgzaam nabij vloeit tijdloos de stroom
hier kluisden Kartuizers een wijle
licht bidt bezinning
in sobere stilte
omademt de bron die alles bezielt

zwijgzaam nabij vloeit tijdloos de stroom
hier kluisden Kartuizers een wijle
licht bidt bezinning
in sobere stilte
omademt de bron die alles bezielt

Bank van ontwerp 2, arduinen poëziebank

Bank ontwerp 3, granieten bank met tekst en logo's

Bank ontwerp 4, granieten bank met logo's
gedicht op de dichtsteen tegenover de bank

Voorstel 5 Poosplaats bij de Kartuizerhoeve 'Het Groot Duijfhuis'

Poosplaats met poëziebank of dichtsteen met dichtregels geïnspireerd door de hoeve en de rivier in relatie tot de Kartuizers.

Beoogde locatie in de berm van het pad met uitzicht op de hoeve en de duiventoren.

Begrotingen: zie boven.

Foto 5

Kartuizer hoeve 'Het Groot Duijfhuis'.

Op de voorgond de beoogde plaats voor de poëziebank of dichtsteen.

Foto 6

Duiventoren bij de Kartuizer hoeve.

Op de voorgond de beoogde plaats voor de poëziebank of dichtsteen.

19 augustus 2011

Pien Storm van Leeuwen
Stichting TrajarT
Legstraat 1-B
4861 RK Chaam
T 0161-491369
E pien@trajart.nl
W www.pienstormvanleeuwen.nl

Pien Storm van Leeuwen is beeldend kunstenaar en dichter.

Haar beeldend werk omvat in hoofdzaak picturen en sculpturen. Van haar hand verschenen de bundels *Poosplaatsen*, *Zinder*, *Pictuur en Poëzie* en *Geheimend Blauw*.

Publicaties in literaire tijdschriften, bijdragen aan bloemlezingen en dichtregels voor monumenten.

Organisator van kunst- en poëzieroutes, onder andere in het kader van Schatten van Brabant.

Werd voor haar werk onderscheiden met de Brabant Bokaal 2010 van het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Website: www.pienstormvanleeuwen.nl